

Dębica, dnia 12.12.2025 r.

Analiza wyników kontroli prowadzonych w Gminie Miasta Dębica przez Najwyższą Izbę Kontroli i Urząd Kontroli Skarbowej w 2024 r.

Komisja Rewizyjna w składzie:

1. Monika Garduła – przewodnicząca Komisji
2. Paweł Pieniążek – wiceprzewodniczący Komisji
3. Stanisław Cisek – członek Komisji
4. Sławomir Gleń - członek Komisji
5. Grzegorz Krycki - członek Komisji

na posiedzeniach w dniach 14 maja 2025 r. 22 maja 2025 r. i 12 grudnia 2025 r. zajmowała się analizą wyników kontroli prowadzonych w Gminie Miasta Dębica przez NIK i Urząd Kontroli Skarbowej w 2024 r.

W posiedzeniach, poza członkami Komisji Rewizyjnej, udział wzięli Sławomir Gawlik, Sekretarz Miasta Dębica.

W wyniku analizy stwierdzono, że w 2024 r. zostały przeprowadzone trzy kontrole Najwyższej Izby Kontroli w Dębicy: Urzędu Miasta, MOPS i SP Nr 5.

Nie przeprowadzono żadnych kontroli przez Urząd Kontroli Skarbowej.

KONTROLE NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

Kontrole Najwyższej Izby Kontroli przeprowadzone w 2024 r. dotyczyły:

1. Urząd Miasta – Zapobieganie bezdomności zwierząt domowych

Kontrolę przeprowadzono od stycznia 2024 r. W ocenie ogólnej stwierdzono, że organizowanie zadań z zakresu opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobieganie bezdomności przez Miasto nie zawsze przebiegało prawidłowo. Gmina nie zapewniała wszystkim bezdomnym zwierzętom miejsc w schronisku, jedynie psom.

Miasto podpisało umowę z ZUM sp. z o.o. w sprawie utrzymania schroniska dla bezdomnych psów, pomimo iż jako podmiot formalnie prowadzący schronisko dysponowało wiedzą, że nie spełnia wszystkich wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt.

Projekty Programów walki z bezdomnością zwierząt, wbrew przepisom, nie były przysyłane do opiniowania organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt. Natomiast właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii w latach 2020, 2022 i 2023 były wysyłane po ustawowym terminie. Programy nie zawierały planu kastracji i sterylizacji zwierząt.

Ponadto Burmistrz nie przedstawił Radzie projektu uchwały w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami oraz schronisk dla bezdomnych zwierząt.

Umowa w sprawie wyłapywania bezdomnych zwierząt z terenu Miasta Dębica nie zawierała wymaganych elementów wg ww. rozporządzenia, tj. nie wskazano urządzeń i środków, przy pomocy których będą wyłapywane zwierzęta oraz nie określono środków transportu do przewozu tych zwierząt.

Umowy zawarte z osobami fizycznymi zapewniające opiekę nad kotami nie zawsze zabezpieczały należycie interes gminy, tzn. nie umieszczono w nich mechanizmów motywujących do działań adopcyjnych, kwestii związanych z przepływem informacji, zasad odpowiedzialności m.in. za kastrację/sterylizację oraz informowania o zwrotach zwierząt czy dotyczących poczynionych nakładów.

W umowach w sprawie obsługi weterynaryjnej schroniska oraz zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych nie wskazano czasu reakcji, w przypadku otrzymania zgłoszenia o zdarzeniu drogowym z udziałem zwierzęcia.

Pozytywnie oceniono wprowadzenie sterylizacji/kastracji kotów w 2023 r. jako działanie służące ograniczeniu ich populacji i zapobiegające bezdomności.

Nie prowadzono wykazu oddanych kotów. Wykaz ten został prowadzony dopiero w 2024 r.

Lekarz weterynarii, który oceniał projekt Programu walki z bezdomnością zwierząt zwracał uwagę, że przytulisko to nie schronisko, które jest podmiotem zatwierdzonym i nadzorowanym przez powiatowego lekarza weterynarii.

W Programach walki z bezdomnością zwierząt z lat 2019-2023 nie wskazano wysokości środków na opiekę nad kotami wolno żyjącymi i kotami bezdomnymi. Programy nie zawierały innych elementów zapobiegających niekontrolowanemu rozmnażaniu się zwierząt, nie przewidywały wprowadzenia nieodpłatnych akcji sterylizacji/kastracji, znakowania zwierząt właścicielskich, współpracy z organizacjami pozarządowymi. Programy nie przewidywały również zachęt w postaci pokrywania kosztów szczepień. Gmina nie rozróżnia kotów bezdomnych od kotów wolno żyjących.

Osoba sprawująca opiekę nad zwierzętami na terenie „Brzozowego Rancza”, nie posiadała WNI i nie prowadziła nadzorowanej działalności schroniska dla zwierząt. Podobnie WNI nie posiadało schronisko.

Projekty Programów walki z bezdomnością zwierząt zostały przygotowane nierzetelnie, nie były publikowane na stronach internetowych Urzędu, ani przesyłane do opiniowania, nie spełniały ustawowych wymogów. NIK stwierdził, że **uchwalenie aktu normatywnego z pominięciem ustawowych wymogów proceduralnych to naruszenie prawa.**

Podczas kontroli stwierdzono, że schronisko nie posiadało pomieszczeń izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę zakaźną, a ogrodzenie nie miało wystarczającej wysokości.

2. MOPS Realizacja zadań z zakresu usług społecznych na rzecz osób starszych z chorobami neurodegeneracyjnymi oraz wsparcie ich opiekunów i osiągnięcie planowanych efektów tych działań w latach 2022-2024.

Kontrolę przeprowadzono w dniach 29 lutego, 1 i 12 marca 2024 r. W ocenie ogólnej stwierdzono, że problem osób starszych z chorobami neurodegeneracyjnymi i ich opiekunów na terenie Dębicy nie był przedmiotem diagnoz i badań. MOPS nie opracował ani nie wdrażał lokalnych programów skierowanych do osób z chorobami neurodegeneracyjnymi, natomiast realizował ww. programy skierowane do osób starszych. W Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych również nie odniesiono się bezpośrednio do sytuacji osób u których zdiagnozowano choroby neurodegeneracyjne, ani też nie przyjęto żadnych założeń odnoszących się do tej grupy seniorów. Również wśród usług opiekuńczych nie było usług ukierunkowanych na osoby z chorobami neurodegeneracyjnymi, ani też nie prowadzono analiz (tym samym MOPS nie posiadał wiedzy) w zakresie zapotrzebowania na usługi dla osób z chorobami neurodegeneracyjnymi.

MOPS w latach 2022-2024 nie prowadził rodzinnych domów pomocy oraz mieszkań treningowych czy wspomaganych.

Osoby zatrudnione w domach dziennego pobytu w okresie objętym kontrolą nie uczestniczyły w szkoleniach w zakresie opieki nad osobami z chorobami neurodegeneracyjnymi. MOPS ani żadna z podległych jednostek nie prowadziły badań satysfakcji ze świadczonych usług.

MOPS nie prowadził akcji informacyjnych, ani edukacyjnych skierowanych do osób z chorobami neurodegeneracyjnymi i ich opiekunów. Źródłem informacji, z którymi mogły się zapoznać osoby poszukujące tych form pomocy była strona w mediach społecznościowych/FACEBOOK oraz strona internetowa.

MOPS objął opieką w ośrodkach wsparcia dziennego osoby z chorobami neurodegeneracyjnymi odpowiednio: 26 osób (2022 r.), 27 osób (2023 r.), 26 osób (2024 r.). Poza tym w ramach realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych MOPS w okresie kontroli objął opieką 28 osób z chorobami neurodegeneracyjnymi.

W MOPS nie wprowadzono procedur dotyczących współpracy z placówkami zewnętrznymi w zakresie pomocy osobom z chorobami neurodegeneracyjnymi.

3. Szkoła Podstawowa Nr 5 - Funkcjonowanie wybranych szkół publicznych i niepublicznych na terenie GMD

Kontrolę przeprowadzono w kwietniu 2024 r. W ocenie ogólnej stwierdzono, że nie dochodziło do ograniczenia dostępu do sal lekcyjnych, sal gimnastycznych, biblioteki i stołówki. Lekcje odbywały się w niezmienionych ramach czasowych. Szkoła funkcjonowała w systemie jednozmianowym. Dostęp do biblioteki został wydłużony o 2h z uwagi na finansowanie przez SMS wynagrodzenia pracownika biblioteki. Uczniowie SMS ze stołówki korzystali w ramach jednej przerwy, w której uczniowie SP Nr 5 nie korzystali już ze stołówki. Zajęcia prowadzone przez nauczycieli zatrudnionych zarówno w SP Nr 5 jak i SMS nie miały wpływu na ich terminową realizację. Szkoła zapewniła uczniom i nauczycielom bezpieczne i higieniczne warunki do prowadzenia zajęć oraz korzystania z obiektów sportowych należących do niej, z których uczniowie SP Nr 5 i SMS nie korzystali równocześnie. W przypadku absencji nauczycieli nie dochodziło do sytuacji łączenia klas w celu uzupełnienia kadry nauczycieli.

Umowy zawarte między SP Nr 5 a SMS zabezpieczały interes Szkoły. Odpłatność za korzystanie z pomieszczeń Szkoły była rzetelnie wyliczona i waloryzowana zgodnie z zapisami umowy po roku 2022 Rada Miasta nie określiła w drodze uchwały szczególnych warunków korzystania z nieruchomości oddanych w trwały zarząd jednostkom organizacyjnym, dlatego też Dyrektor SP Nr 5 miał prawo do oddania ich w najem, dzierżawę lub użyczenie. Dopiero od stycznia 2022 obowiązywało zarządzenie Burmistrza Miasta Dębica w sprawie zasad używania nieruchomości lub ich części.

Odpłatność za korzystanie ze stołówki przez uczniów SMS była niewłaściwie naliczona. Uwzględniała ona jedynie wartość „wsadu do kotła” pomijając koszty Szkoły związane z zatrudnieniem pracowników kuchni wraz z pochodnymi, tj. zużyciem wody, prądu, gazu. **Kwota wpłacona przez SMS za korzystanie przez jej uczniów ze stołówki wyniosła 124.334,30 zł, podczas gdy rzeczywista kwota którą powinien ponieść SMS powinna wynieść 248.058,909 zł, czyli o 123.724,60 zł więcej niż wydatkowano.** Ponadto posiłki sprzedawane przez SP Nr 5 na rzecz SMS nie obejmowały kosztów utrzymania stołówki.

Wykaz kontroli zewnętrznych w jednostkach organizacyjnych przeprowadzonych w 2024 r. (poza kontrolami Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego i kontroli konstrukcyjno-budowlanych)

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Kto kontroluje	Przedmiot kontroli	Czas kontroli	Stwierdzone nieprawidłowości Zalecenia pokontrolne
1	Urząd Miasta	Izba Administracji Skarbowej w Rzeszowie	Prawidłowość gospodarowania środkami publicznymi za 2021 rok	09.01.2024	W SP Nr 6 wykazano nieprawidłową ilość uczniów wg stanu na dzień 30.09.2020 – zawyżanie części oświatowej w wys. 6.780,59zł, nie przestrzeganie przepisów ustawy o systemie informacji oświatowej, naruszenie ustawowego obowiązku sprawdzania poprawności danych przekazywanych przez szkoły i przedszkola.
2	Urząd Miasta	Narodowy Fundusz Ochrony Środowisk i Gospodarki Wodnej w Warszawie	Kontrola trwałości przedsięwzięcia dofinansowanego ze środków NFOŚiGW (ul. Ratuszowa 2 i ul. Rzeczna 2)	13.02-16.02.2024	Nie stwierdzono nieprawidłowości
3	Urząd Miasta	Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Dębicy	Targowisko miejskie; - zgłoszenie nielegalnej sprzedaży wędlin (28.02) - kontrola doraźna na polecenie Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii	28.02.2024, kontrole w dniu: 01.03; 06.03; 08.03; 13.03; 16.03; 13.06)	28.02: nie stwierdzono sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego przez osoby nie będące pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej 01.03: nie stwierdzono sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego przez osoby nie będące pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej 06.03: stwierdzono sprzedaż produktów pochodzenia zwierzęcego, jedną osobę pouczono o konieczności rejestracji w Rolniczym Handlu Detalicznym 08.03: nie stwierdzono sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego przez osoby nie będące pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej 13.03: stwierdzono sprzedaż produktów pochodzenia zwierzęcego przez osoby będące pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej 16.03: stwierdzono sprzedaż produktów pochodzenia zwierzęcego przez osoby będące pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej 13.06: nie stwierdzono sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego przez osoby nie będące pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej
4	Urząd Miasta	Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Dębicy	Schronisko dla zwierząt	22.04.2024	Podmiot nie wykonał zabiegów dezynsekcji w okresie od 25.10.2023 do 29.03.2024 zgodnie z zaleceniami
5	Urząd Miasta	Regionalna Izba Obrachunkowa	Kontrola gospodarki finansowej za 2023 r.	13.05.2024	Kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości budżetowej, realizacji dochodów i wydatków budżetowych, zamówień publicznych, dotacji udzielanych z budżetu, realizacji dochodów z mienia komunalnego. Do przyczyn powstania nieprawidłowości zaliczyć należy niestosowanie i nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów prawa oraz przypadki zaniedbania w wykonaniu obowiązków służbowych przez pracowników Urzędu.

6	Urząd Miasta/Straż Miejska	Komendant Wojewódzki Policji w Rzeszowie	Kontrola Straży Miejskiej w zakresie środków przymusu bezpośredniego, wykonywania niektórych uprawnień, prowadzenia ewidencji, realizacja zadań w zakresie prawa do obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu w miejscach publicznych	14.06.2024	Nieprawidłowości: - w prowadzonej dokumentacji brak wpisywania godziny zakończenia czynności - w ewidencji brak nr i serii paralizatorów elektrycznych.
7	Urząd Miasta	Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Dębicy	Schronisko dla zwierząt	09.07.- 10.07.2024	Nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy o ochronie zwierząt
8	Urząd Miasta	Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Dębicy	Place zabaw na terenie Miasta Dębica	28.08.2024	Brak śrubki w desce z płotu domku zabaw dla dzieci na placu zabaw ul. 3 maja oraz w PM Nr 6
9	Urząd Miasta	ZUS	Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenie społeczne - ustalenie uprawnień do świadczeń ubezpieczeń społecznych i wypłacenia tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu - prawidłowość i terminowość wypełnienia wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe - wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych do celów ubezpieczeń społecznych	10.- 11.10.2024; 14- 18.10.2024; 22.10.2024	Nieprawidłowości: - nieterminowe zgłoszenie i wykazanie błędnej daty rozpoczęcia umowy o dzieło; - zadeklarowano składki na ubezpieczenie zdrowotne osoby korzystającej z urlopu wychowawczego, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu; - wykazano błędne kwoty wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy w raportach ZUS RSA.

			- prawidłowość i rzetelność przekazywania do ZUS danych we wniosku o świadczenie postojowe (COVID) - prawidłowość i rzetelność danych przekazywanych do ZUS we wniosku o zwolnienie z obowiązku opłacania składek na podstawie ustawy o COVID		
10	Urząd Miasta	Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Dębicy	Schronisko dla zwierząt	25.10.2024	Nieprawidłowości: - brak dat przekazania zwłok zwierząt do ZUM i nr chipów psa, - stwierdzono obecność antybiotyków i leków dla ludzi, których nie powiązano z aktualnym leczeniem psów, leki przeterminowane, - brak wpisów o dezynsekcji po opuszczeniu przez psy pomieszczeń do kwarantanny, - w książeczkach zdrowia psów lekarz weterynarii nie zawsze wpisuje datę kolejnego szczepienia, - nie dotrzymane terminy kolejnego szczepienia, - w ewidencji wyprowadzania psów brak imienia osoby, która psy wyprowadzała, - rozszerzenie działalności schroniska o ewidencje kotów (duża ilość kotów bezpańskich)
11	Urząd Miasta	Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Dębicy	Kontrola Targowiska w związku z poleceniem podkarpackiego Wojewódzkiego lekarza Weterynarii	25.10.2024 22.11.2024	Nie stwierdzono sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego przez osoby nie będące pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej.
12	Urząd Miasta	Wojewoda podkarpacki	Prawidłowość wydatkowania środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na realizację zadania objętego kontrolą	07.11.2024	Nie stwierdzono nieprawidłowości.
13	Urząd Miasta	Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska w Rzeszowie	Realizacja przez burmistrza obowiązków dotyczących nieczystości ciekłych	26.11.2024	Nieprawidłowości: - nie dostosowano zapisów „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie GMD” do obowiązujących przepisów prawa w zakresie m.in. wymagań w zakresie częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości;

			powstających na terenie gminy		- nie dostosowano zapisów obowiązującej Uchwały określającej wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżnienia zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie GMD do obecnie obowiązujących przepisów prawa. W ww. Uchwale brak zapisu dot. warunków udzielania zezwoleń na świadczenie usług na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie opóźnienia osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych.
14	SP Nr 4	ZUS	Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne.	16.05.2024	Nie stwierdzono nieprawidłowości.
15	SP Nr 5	PIP	Realizacja uprzednich decyzji; wybrane zagadnienia z zakresu pracy i wynagrodzenia	06.03.2024	Nie stwierdzono nieprawidłowości.
16	SP Nr 6	ZUS	Prawidłowość i rzetelność obliczania składek	01.2024	Płatnik zakwalifikował „umowę o dzieło” faktycznie noszącej znamiona umowy zlecenie od której należało zadeklarować składki ubezpieczenia emerytalnego, rentowego i wypadkowego oraz ubezpieczenie zdrowotne.
17	SP Nr 10	PIP	Kontrola czasu pracy i wynagrodzenia za pracę nauczycieli.	22.02.2024	Nie stwierdzono nieprawidłowości.
18	SP Nr 11	PIP	Kontrola czasu pracy i wynagrodzenia za pracę nauczycieli.	23.01.2024	Nie stwierdzono nieprawidłowości.
19	SP Nr 11	ZUS	Prawidłowość i rzetelność obliczania składek	14.03.2024	Nie stwierdzono nieprawidłowości.
20	SP Nr 12	PIP	Kontrola czasu pracy i wynagrodzenia za pracę nauczycieli.	25.01.2024; 08.02.2024; 13.02.2024	Nie stwierdzono nieprawidłowości.
21	PM Nr 10	ZUS	Prawidłowość i rzetelność obliczania składek	03.2025	Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Monika Garduła
Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej